

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/85/2008

PODATNICY O SWOICH ROZLICZENIACH Z FISKUSEM ZA ROK 2007

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, CZERWIEC 2008

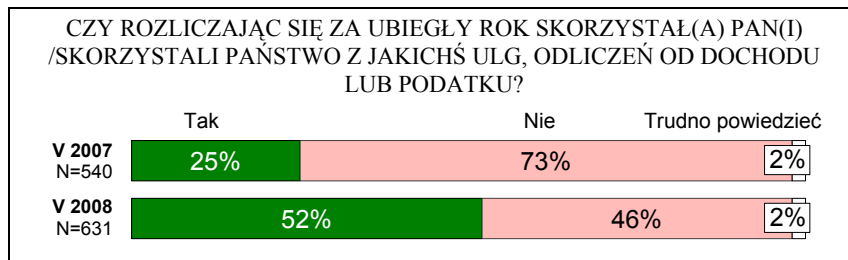
PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

- ❑ Podatnicy stanowią 78% ogółu ankietowanych, w tym 57% samodzielnie rozliczyło się z fiskusem, a 21% – za pośrednictwem zakładu pracy bądź ZUS. Pozostali (22%) twierdzą, że z różnych powodów nie podlegają obowiązkowi wypełniania zeznania i składania go w urzędzie skarbowym.
- ❑ Wśród podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem ponad dwie piąte (44%) ocenia, że wypełnienie formularza podatkowego sprawiło im trudności, ale niemal tyle samo (42%) uważa, że było łatwe. W ostatnich trzech latach przybyło osób, które dobrze sobie radzą z PIT-em.

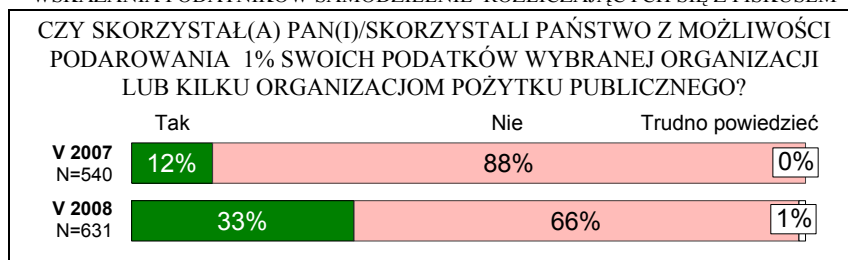
❑ WSKAZANIA PODATNIKÓW SAMODZIELNIE ROZLICZAJĄCYCH SIĘ Z FISKUSEM

W porównaniu z rokiem ubiegłym wśród podatników rozliczających się samodzielnie dwukrotnie wzrósł odsetek tych, którzy korzystają z ulg podatkowych (z 25% do 52%). Większość z nich dokonała odliczeń z tytułu wychowywania dzieci (66%), o połowę mniejsza grupa odliczyła wydatki na użytkowanie internetu w swoim mieszkaniu (33%), a 11% – wydatki związane z niepełnosprawnością lub rehabilitacją. Zaledwie 7% skorzystało z ulg z racji darowizn na cele organizacji pożytku publicznego, a 6% – z tytułu wydatków mieszkaniowych (remontowych, budowlanych), na zasadzie wcześniej nabytego uprawnienia. Z pozostałych możliwości odliczeń korzystano zdecydowanie rzadziej.

- ❑ Wśród podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem niemal trzykrotnie wzrosła w ostatnim roku liczba osób, które przeznaczyły 1% swojego podatku na działalność organizacji pożytku publicznego (wzrost o 21 punktów, do 33%).

WSKAZANIA PODATNIKÓW SAMODZIELNIE ROZLICZAJĄCYCH SIĘ Z FISKUSEM

W ostatnim dniu kwietnia upłynął termin składania w urzędach skarbowych zeznań w sprawie rozliczenia podatku od dochodów osobistych za rok 2007. W maju¹ zapytaliśmy podatników m.in. o to, jak rozliczają się z fiskusem, czy napotykają trudności wypełniając PIT, czy korzystają z jakichś form pomocy, a ponadto – czy wykorzystują możliwości obniżenia płaconych podatków oraz czy przeznaczają 1% swojego podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego.

SPOSÓB ROZLICZANIA SIĘ Z FISKUSEM

Z deklaracji ankietowanych wynika, że zdecydowana większość z nich (78%) to podatnicy, którzy złożyli w urzędzie skarbowym zeznanie w sprawie rozliczenia podatku od dochodów osobistych za rok 2007. Samodzielnie uczyniła to ponad połowa (57%), natomiast jedna piąta (21%) rozliczyła się z fiskusem za pośrednictwem zakładu pracy lub ZUS. Prawie co czwarty respondent (22%) zadeklarował, że z różnych powodów nie podlega obowiązkowi wypełniania zeznania i składania go w urzędzie skarbowym, w tym co siódmy (14%) przyznał, że nie musi płacić podatków.

Tabela 1

Proszę powiedzieć, czy należy Pan(i) do osób, które powinny do 30 kwietnia samodzielnie złożyć zeznanie w urzędzie skarbowym w sprawie rozliczenia podatku od dochodów osobistych za ubiegły rok podatkowy?	Wskazania respondentów według terminów badań							
	V '00	V '01	V '02	V '03	V '05	V '06	V '07	V '08
	w procentach							
Tak	58	59	59	57	61	62	57	57
Nie, ponieważ zeznanie składa za mnie mój zakład pracy bądź ZUS	20	20	19	18	18	19	20	21
Nie, ponieważ nie muszę płacić podatku	18	17	18	16	14	12	12	14
Nie, z innych powodów	4	4	4	8	7	7	11	8

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (216) zrealizowano w dniach 9–12 maja 2008 roku na liczącej 1116 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Do tych, którzy nie muszą płacić podatków, najczęściej zaliczają się rolnicy oraz uczniowie i studenci, a także ogół młodzieży w wieku od 18 do 24 lat. Z kolei do grupy podatników, za których rozliczenie przygotowuje zakład pracy lub ZUS, należą przede wszystkim osoby powyżej 64 roku życia, emeryci i renciści, częściej też kobiety niż mężczyźni. Natomiast podatnicy samodzielnie rozliczający się z fiskusem to najczęściej osoby aktywne zawodowo (poza rolnikami), stosunkowo młode (w wieku od 25 do 44 lat), mające wyższe wykształcenie, najlepiej sytuowane, mieszkające w dużych miastach. Im niższe jest wykształcenie ankietowanych, gorsze warunki materialne ich gospodarstw domowych oraz mniejsza miejscowość zamieszkania, tym mniej wśród nich osób, które samodzielnie rozliczają się z fiskusem (zob. tabele aneksowe)².

Podobnie jak w latach ubiegłych, większość podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem rozliczyła swoje dochody wspólnie z kimś z najbliższej rodziny – ponad połowa (56%) z małżonkiem, a nieliczni (3%) z dzieckiem. Natomiast dwie piąte (41%) rozliczyło swoje dochody indywidualnie.

Tabela 2

W jaki sposób rozliczał(a) Pan(i) swoje dochody osobiste za ubiegły rok podatkowy?	Wskazania podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem (według terminów badań)					
	V 2002 (N=619)	V 2003 (N=724)	V 2005 (N=639)	V 2006 (N=617)	V 2007 (N=540)	V 2008 (N=631)
	w procentach					
Wspólnie z małżonką/ małżonkiem	58	59	57	56	55	56
Indywidualnie, sam(a)	39	39	40	42	41	41
Wspólnie z dzieckiem	3	3	3	2	4	3

Wybór strategii w tej dziedzinie w znacznym stopniu zależy od poziomu dochodów przypadających na osobę w rodzinie – im on wyższy, tym rzadziej respondenci decydują się na wspólne rozliczenia, a częściej stosują indywidualne. Do osób najczęściej rozliczających się indywidualnie zaliczają się ponadto ludzie młodzi – przede wszystkim od 18 do 24 roku życia, uczniowie i studenci, ale także, choć w mniejszym stopniu, w wieku od 25 do 34 lat oraz najstarsi podatnicy, powyżej 64 roku życia. Można przypuszczać, że są to głównie ci, którzy albo jeszcze nie założyli rodziny, albo już jej nie mają (zob. tabele aneksowe).

² Zwraca uwagę fakt, że prawie połowa bezrobotnych (46%) przyznała się do tego, iż są podatnikami. Zob. komunikat CBOS „Bezrobotni o swoim położeniu życiowym”, czerwiec 2008 (oprac. B.Wciórka)

Tak jak w poprzednich latach, niemal wszyscy podatnicy samodzielnie rozliczający się z fiskusem (91%) rozliczali się za miniony rok według pierwszego, 19-procentowego progu podatkowego. Zaledwie czterech na stu (4%) rozliczało się według drugiego progu, 30-procentowego. Zupełnie sporadycznie (poniżej 0,5% wskazań) badani przyznawali, że objął ich najwyższy, 40-procentowy próg podatkowy. Im lepiej wykształceni są podatnicy i mają lepsze warunki materialne, tym częściej deklarują rozliczanie się według drugiego, 30-procentowego progu podatkowego. Osoby takie najczęściej można spotkać wśród kadry kierowniczej i inteligencji (zob. tabele aneksowa).

Tabela 3

Według którego progu podatkowego rozliczał(a) Pan(i)/rozliczali Państwo swoje dochody osobiste za ubiegły rok podatkowy?	Wskazania podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem (według terminów badań)						
	V '01 (N=608)	V '02 (N=619)	V '03 (N=724)	V '05 (N=639)	V '06 (N=617)	V '07 (N=540)	V '08 (N=631)
	w procentach						
Według pierwszego progu, 19-procentowego	91	89	90	88	91	88	91
Według drugiego progu, 30-procentowego	4	5	5	4	4	4	4
Według trzeciego progu, 40-procentowego	1	0*	1	2	1	0*	0*
Rozlicza się Pan(i) na innych zasadach	0*	1	1	1	1	2	1
Trudno powiedzieć i odmowa odpowiedzi	4	5	3	5	3	6	4

* Poniżej 0,5%

TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU ZEZNANIA ROCZNEGO I KORZYSTANIE Z POMOCY

Podatnicy samodzielnie rozliczający się z fiskusem mają podzielone opinie na temat trudności, jakie sprawiło im wypełnienie formularza podatkowego. Ponad dwie piąte (44%) przyznaje, że wypełnienie PIT-u było dla nich trudne, a nieznacznie mniejsza grupa (42%) uważa, że było łatwe. Rozliczenie z fiskusem stwarzało podatnikom najwięcej problemów w roku 2000, w następnych latach również przeważały opinie, że jest ono trudne, dopiero od roku 2006 przybyło badanych, którzy utrzymują, że dobrze sobie z nim radzą.

Tabela 4

Jak Pan(i) ocenia, czy wypełnianie formularza podatkowego, tzw. PIT-u, było dla Pana(i)/Państwa:	Wskazania podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem (według terminów badań)										
	IV '97 (N=727)	IV '98 (N=672)	IV '99 (N=630)	V '00 (N=611)	V '01 (N=608)	V '02 (N=619)	V '03 (N=724)	V '05 (N=638)	V '06 (N=617)	V '07 (N=540)	V '08 (N=631)
	w procentach										
– bardzo trudne	16	21	21	35	21	16	20	23	15	13	11
– raczej trudne	33	40	36	36	35	32	29	27	28	35	33
– raczej łatwe	33	22	24	14	24	26	24	23	27	27	30
– bardzo łatwe	12	8	10	6	9	11	10	12	13	13	12
Trudno powiedzieć	6	9	9	9	11	15	17	15	17	13	14

Ocena skali trudności zależy przede wszystkim od poziomu wykształcenia podatników oraz – w mniejszym stopniu i niejako wtórnie – od ich sytuacji bytowej. Im lepiej są wykształceni, im wyższe mają dochody *per capita* i lepsze warunki materialne gospodarstwa domowego, tym częściej deklarują, że wypełnienie PIT-u było łatwe, tym rzadziej zaś przyznają, że napotkali trudności. Rozliczenie podatkowe najłatwiejsze było dla osób z wyższym wykształceniem, najlepiej sytuowanych, przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracowników umysłowych niższego szczebla. Natomiast najwięcej trudności sprawiło podatnikom mającym wykształcenie tylko podstawowe lub zasadnicze zawodowe, gorzej sytuowanym, żyjącym w złych warunkach materialnych, robotnikom i emerytom (zob. tabele aneksowe).

Z uzyskanych deklaracji wynika, że wśród podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem prawie co drugi (47%) przygotowując swoje zeznanie podatkowe korzystał z pomocy kogoś z rodziny lub znajomych. Więcej niż co czwarty (27%) powierzył rozliczenie fachowym doradcom, natomiast ponad jedna piąta (22%) posłużyła się specjalnym programem komputerowym.

Tabela 5

Czy przygotowując swoje rozliczenia podatkowe korzystał(a) Pan(i)/korzystali Państwo z pomocy:	Wskazania podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
– kogoś z rodziny lub znajomych	47	53	0
– fachowych doradców	27	73	0
– programów komputerowych	22	78	0

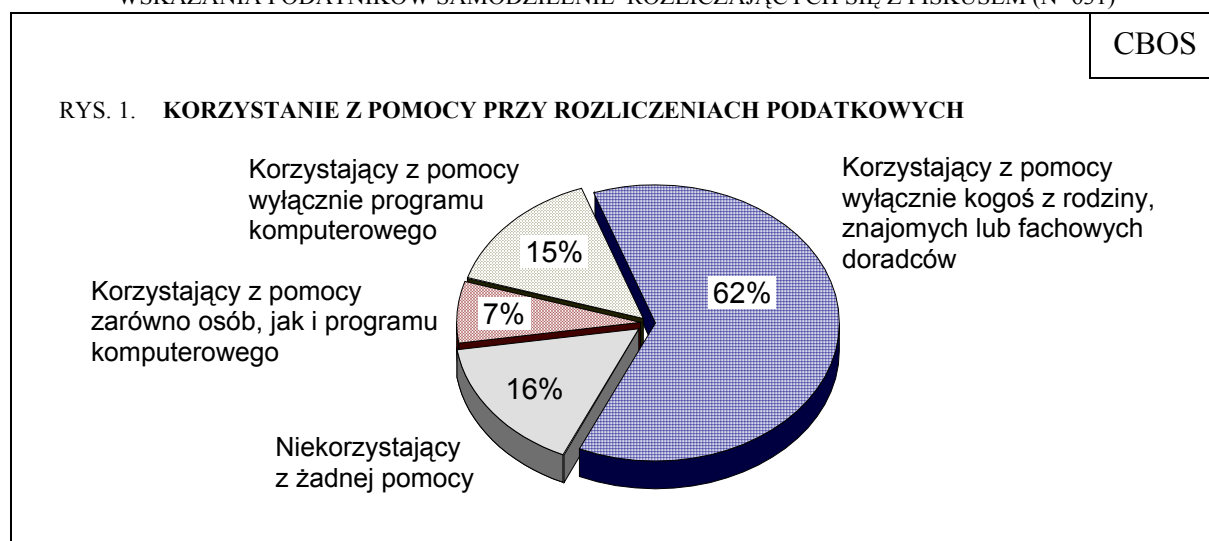
Okazuje się, że im wyższe wykształcenie mają podatnicy i lepszą sytuację bytową, tym rzadziej deklarują, że korzystali z pomocy kogoś z rodziny lub znajomych, tym częściej

zaś – że stosowali przy swoich rozliczeniach program komputerowy. Programu używali głównie przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, pracownicy umysłowi niższego szczebla, osoby mające wyższe wykształcenie i wysoką pozycję finansową. Natomiast pomoc rodziny i znajomych wykorzystywali przede wszystkim podatnicy mający wykształcenie tylko podstawowe lub zasadnicze zawodowe, żyjący w złych warunkach materialnych, a spośród grup zawodowych – robotnicy wykwalifikowani. Z kolei fachowym doradcom wyjątkowo często powierzali swoje rozliczenia podatnicy pracujący na własny rachunek poza rolnictwem. Korzystanie z ich pomocy zależało także od sytuacji materialnej gospodarstwa domowego – dobre warunki sprzyjały zatrudnianiu do rozliczeń fachowców, a złe to utrudniały (zob. tabele aneksowe).

Z dalszych obliczeń wynika, że w tym roku z jakiegóż formy pomocy przy wypełnianiu PIT-u korzystała zdecydowana większość podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem (84%), w tym prawie dwie trzecie (62%) zdało się wyłącznie na pomoc różnych osób (rodziny, znajomych lub doradców podatkowych), co siódmy (15%) zastosował program komputerowy, a siedmiu na stu (7%) korzystało z pomocy zarówno osób, jak i programu. Niemal co szósty podatnik samodzielnie rozliczający się z fiskusem (16%) przygotował swoje rozliczenie podatkowe bez jakiegokolwiek pomocy.

WSKAZANIA PODATNIKÓW SAMODZIELNIE ROZLICZAJĄCYCH SIĘ Z FISKUSEM (N=631)

Z porównania powyższych danych z uzyskanymi w poprzednich latach odpowiedziami na nieco inaczej sformułowane pytanie wynika, że przy rozliczeniach

podatkowych za 2007 rok 31% badanych – więcej niż to bywało wcześniej – dokonało rozliczenia bez pomocy innych osób.

Tabela 6

Czy swoje coroczne rozliczenia z podatku od dochodów osobistych wykonał(a) Pan(i) sam(a), bez niczyjej pomocy, czy też korzystał(a) Pan(i) z pomocy lub rady kogoś z rodziny, znajomych lub fachowych doradców?	Wskazania podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem (według terminów badań)								
	IV 1998 (N=672)	IV 1999 (N=630)	V 2000 (N=611)	V 2001 (N=608)	V 2002 (N=619)	V 2003 (N=724)	V 2005 (N=638)	V 2006 (N=617)	V 2007 (N=540)
	w procentach								
Przy wypełnianiu zeznań podatkowych korzystam z pomocy, porad innych osób	46	49	46	44	48	46	47	39	43
Moje sprawy podatkowe załatwia za mnie zwykle ktoś z najbliższej rodziny (mąż, żona, córka, syn, wnuk, wnuczka)	28	25	32	31	25	28	29	34	31
Rozliczam się i wypełniam zeznania podatkowe sam(a), bez niczyjej pomocy	26	26	22	25	27	26	24	26	26

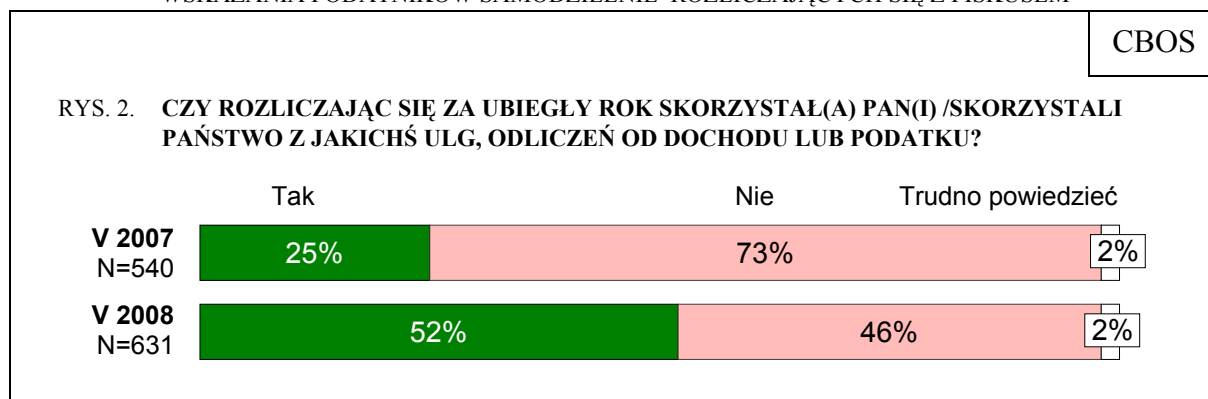
ULGI, ODLICZENIA OD DOCHODU LUB PODATKU

Z odliczeń od dochodu lub podatku za rok 2007 skorzystała ponad połowa podatników rozliczających się samodzielnie (52%), czyli dwukrotnie więcej niż rok wcześniej, kiedy to zlikwidowano popularną ulgę remontową, a nowo wprowadzone odliczenia (związane z zatrudnianiem osób prowadzących gospodarstwo domowe i wpłatami na rzecz klubów sportowych) nie były atrakcyjne dla szerokiego grona podatników.

Tabela 7

Czy rozliczając się za ubiegły rok skorzystał(a) Pan(i) /skorzystali Państwo z jakichś ulg, odliczeń od dochodu lub podatku?	Wskazania podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem (według terminów badań)												
	V '93 (N=330)	II '94 (N=436)	IV '97 (N=727)	IV '98 (N=672)	IV '99 (N=630)	V '00 (N=611)	V '01 (N=608)	V 2002 (N=619)	V '03 (N=724)	V '05 (N=639)	V '06 (N=617)	V '07 (N=540)	V '08 (N=631)
	w procentach												
Tak	10	24	65	57	55	62	62	59	61	52	54	25	52
Nie	89	75	33	42	44	37	37	41	38	48	45	73	46
Trudno powiedzieć	1	1	2	1	1	1	1	0	1	0	1	2	2

WSKAZANIA PODATNIKÓW SAMODZIELNIE ROZLICZAJĄCYCH SIĘ Z FISKUSEM

To, czy podatnicy korzystają z odliczeń od dochodu lub podatku, zależy przede wszystkim od poziomu ich wykształcenia, a także – choć mniej regularnie – od ich pozycji zawodowej. Im lepiej są wykształceni i im wyższa jest ich pozycja, tym częściej starają się dzięki odliczeniom obniżyć płacone podatki. Z możliwości tej najczęściej korzystają osoby mające wyższe wykształcenie, pracownicy umysłowi niższego szczebla, przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, respondenci zatrudnieni w instytucjach państwowych i publicznych, a także podatnicy stosunkowo młodzi (w wieku od 35 do 44 lat), mieszkający w średnich i dużych miastach oraz badani deklarujący lewicowe poglądy polityczne (zob. tabele aneksowe).

Większość samodzielnie rozliczających się podatników, którzy skorzystali z ulg, dokonała odliczeń z tytułu wydatków na wychowywanie dzieci (66%). Jedna trzecia (33%) odliczyła wydatki związane z użytkowaniem internetu w swoim mieszkaniu, a co dziewiąty (11%) – związane z niepełnosprawnością lub rehabilitacją. Zaledwie 7% dokonało odliczeń z racji darowizn na cele organizacji pożytku publicznego, a 6% – z tytułu wydatków mieszkaniowych (remontowych, budowlanych), na zasadzie wcześniej nabytego uprawnienia. Z pozostałych możliwości odliczeń korzystano sporadycznie.

Tabela 8

Z jakich odliczeń od dochodów lub od podatków skorzystał(a) Pan(i)/skorzystali Państwo w 2008 roku ? Czy były to ulgi z tytułu:	Odpowiedzi twierdzące podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem i korzystających z odliczeń od dochodów lub podatków (N=329)
	w procentach
– wychowywania dzieci	66
– wydatków na użytkowanie internetu w swoim mieszkaniu	33
– wydatków związanych z niepełnosprawnością lub rehabilitacją	11
– darowizn na cele organizacji pożytku publicznego	7
– wydatków mieszkaniowych (remontowych, budowlanych)*	6
– darowizn na działalność charytatywno-opiekuńczą Kościołów (na hospicja, domy dziecka, stołówki, noclegownie itp.)	2
– darowizn na cele kultu religijnego	2
– darowizn na krwiodawstwo honorowych dawców krwi	2
– spłaty odsetek od kredytu mieszkaniowego	2
– opłacania składek na ubezpieczenie społeczne osoby bezrobotnej, pomagającej w prowadzeniu gospodarstwa domowego	2
– wydatków na nowe technologie	2
– szkolenia uczniów lub zatrudnienia pracowników w celu przygotowania zawodowego	1
– oszczędzania w kasie mieszkaniowej	0
– podatku zapłaconego za granicą	0
– innych, niewymienionych tutaj powodów	10
* Na zasadzie wcześniej nabytego uprawnienia	

W 2008 roku (w rozliczeniu podatkowym za rok 2007) najpopularniejsza okazała się nowo utworzona ulga związana z wydatkami na wychowanie dzieci. W porównaniu z pomiarem sprzed roku zmalała natomiast popularność ulgi z tytułu użytkowania internetu w mieszkaniu (spadek wskazań o 15 punktów). Mniej osób odliczyło też wydatki związane z niepełnosprawnością lub rehabilitacją (spadek wskazań o 9 punktów). Zrozumiałe, że z roku na rok maleje również odsetek osób wykorzystujących ulgi mieszkaniowe (remontowe lub budowlane), funkcjonujące na zasadzie wcześniej nabytego uprawnienia.

Tabela 9

Rodzaje wykorzystanych ulg lub odpisów	Wskazania podatników rozliczających się samodzielnie i korzystających z ulg i odpisów (według terminów badań)										
	III '96 (N=339)	IV '97 (N=472)	IV '98 (N=385)	IV '99 (N=343)	V '00 (N=376)	V '01 (N=376)	V '02 (N=363)	V '03 (N=440)	V '05 (N=332)	V '06 (N=333)	V '07 (N=135)
	w procentach										
Wydatki na dostęp do internetu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	48
Remont, modernizacja mieszkania, domu	57	53	58	62	64	67	69	78	86	83	22
Wydatki na niepełnosprawnych i cele rehabilitacyjne	3	2	4	5	4	3	5	5	7	9	20
Zakup, budowa mieszkania, domu	12	11	10	11	11	6	8	7	4	2	7
Darowizna na szlachetne cele (pożytku publicznego lub kultu religijnego)*	34	51	10	7	7	7	7	5	3	5	6
Darowizna na działalność charytatywno-opiekuńczą Kościołów (hospicja, stołówki, noclegownie itp.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1
Wpłaty na działalność klubów sportowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne osoby bezrobotnej, pomagającej w prowadzeniu gospodarstwa domowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Odsetki od kredytu zaciągniętego na cele mieszkaniowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5
Odpis związany z oszczędzaniem w kasie mieszkaniowej	-	-	1	1	1	3	1	0	2	2	0,5
Zakup działki budowlanej	2	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-
Wydatki na kształcenie (również w szkołach wyższych) i dojazdy dzieci do szkoły**	6	6	24	19	22	25	20	15	-	-	-
Wydatki na doskonalenie zawodowe	17	16	13	14	13	17	10	11	-	-	-
Wydatki na przyrządy i pomoce naukowe	12	15	17	11	7	12	10	8	-	-	-
Inne wydatki podlegające odliczeniom	15	10	14	12	14	6	10	10	10	7	10

* W latach 1996 i 1997 pytanie dotyczyło wydatków na darowizny na rzecz osób lub instytucji
** W latach 1996 i 1997 pytanie dotyczyło tylko wydatków na dojazdy dzieci do szkół

Ze zliczenia wykorzystanych przez respondentów ulg podatkowych wynika, że wśród podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem oraz stosujących odliczenia od dochodów lub podatków prawie dwie trzecie (64%) skorzystało tylko z jednej ulgi, co czwarty (27%) wykorzystał dwie, a co jedenasty (9%) – trzy lub cztery. Porównanie z wynikami wcześniejszych badań ukazuje, że rozliczający się w tym roku skorzystali z większej liczby ulg podatkowych niż ci, którzy rozliczali się w ostatnich czterech latach.

Tabela 10

Liczba wykorzystanych odpisów i ulg podatkowych	Wskazania podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem i korzystających z odliczeń od dochodu lub podatków (według terminów badań)										
	IV '97 (N=472)	IV '98 (N=385)	IV '99 (N=343)	V '00 (N=376)	V '01 (N=376)	V '02 (N=363)	V '03 (N=440)	V '05 (N=332)	V '06 (N=332)	V '07 (N=135)	V '08 (N=329)
	w procentach										
Jedna	49	57	58	58	62	56	74	88	73	83	64
Dwie	33	26	23	25	21	27	18	10	22	15	27
Trzy lub cztery	16	12	17	15	14	16	7	2	5	2	9
Pięć lub więcej	2	5	2	2	3	1	1	0	0	0	0

Po uwzględnieniu przez podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem wszelkich ulg i odpisów okazało się, iż większość z nich (69%, od ubiegłego roku wzrost o 15 punktów) miało nadpłatę i w związku z tym może liczyć na zwrot pieniędzy. Natomiast co piąty (19%, spadek o 9 punktów) miał podatek zerowy, tzn. jego zaliczki pokrywały się z podatkiem rocznym, a co jedenasty (9%, spadek o 3 punkty) musiał fiskusowi dopłacić. Po wyjątkowo niekorzystnym dla podatników bilansie zeszłorocznym (niskim odsetku podatników mogących liczyć na zwrot pieniędzy) odnotowaliśmy poprawę – tegoroczne rozliczenia okazały się równie korzystne jak w latach 2001–2006.

Tabela 11

Czy po rozliczeniu swoich dochodów osobistych z uwzględnieniem wszystkich ulg i odliczeń miał(a) Pan(i)/mieli Państwo:	Wskazania podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem (według terminów badań)						
	V '01 (N=608)	V '02 (N=619)	V '03 (N=724)	V '05 (N=639)	V '06 (N=617)	V '07 (N=540)	V '08 (N=631)
	w procentach						
- nadpłatę, tzn. może Pan(i)/mogą Państwo liczyć na zwrot pieniędzy	70	76	74	68	70	54	69
- podatek zerowy, tzn. zaliczki pokrywały się z podatkiem rocznym	21	16	16	21	21	28	19
- podatek do zapłaty	6	6	7	9	6	12	9
Trudno powiedzieć i odmowa odpowiedzi	3	2	3	2	3	6	3

Należy podkreślić, że bilans podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem i korzystających z ulg jest znacznie lepszy, niż tych, którzy nie dokonali żadnych odliczeń. W tej grupie na zwrot pieniędzy może liczyć zdecydowana większość (87%), podczas gdy wśród niekorzystających z ulg – zaledwie połowa (49%), ponadto znacznie mniej osób ma podatek zerowy (7% wobec 32%) i podatek do zapłaty (5% wobec 14%).

Tabela 12

Czy rozliczając się za rok 2007 skorzystał(a) Pan(i) /skorzystali Państwo z jakichś ulg, odliczeń od dochodu lub podatku?*	Czy po rozliczeniu swoich dochodów osobistych za rok 2007 z uwzględnieniem wszystkich ulg i odliczeń miał(a) Pan(i)/mieli Państwo:			
	nadpłatę	podatek zerowy	podatek do zapłaty	Trudno powiedzieć i odmowa odpowiedzi
	w procentach			
Tak	87	7	5	1
Nie	49	32	14	5

* Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

We wszystkich analizowanych (wyodrębnionych ze względu na wykształcenie, dochody na osobę w rodzinie, warunki materialne gospodarstw domowych oraz wielkość miejsca zamieszkania) kategoriach podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem i korzystających z ulg odnotowujemy zdecydowaną przewagę osób, które po rozliczeniu swoich dochodów mają nadpłatę, czyli mogą liczyć na zwrot pieniędzy. Jednocześnie widać, że wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia, dochodów i materialnych warunków życia oraz wielkości miejsca zamieszkania na ogół maleje odsetek badanych mających podatek zerowy, a rośnie tych, którzy mają podatek do zapłacenia (zob. tabele aneksowe).

PRZEZNACZENIE 1% PODATKU NA RZECZ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO

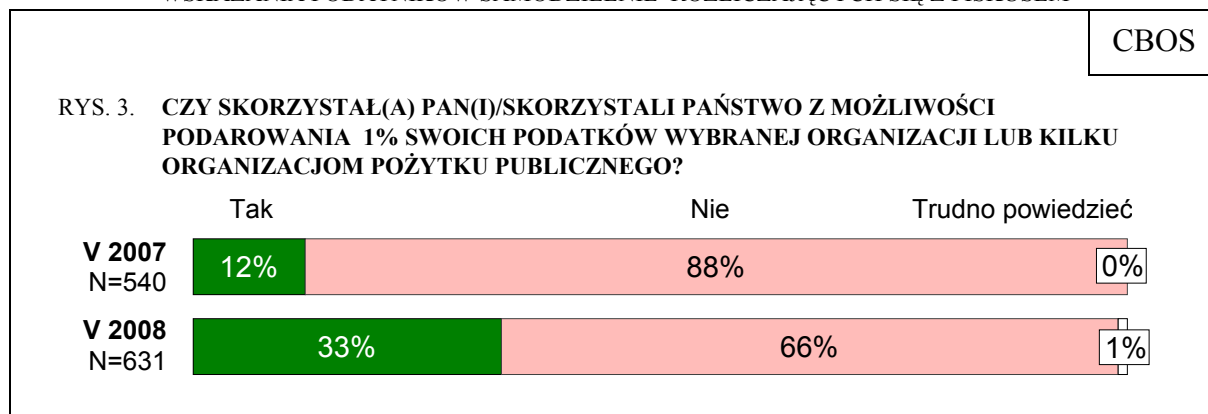
Od 2004 roku podatnicy mogą przekazywać 1% swojego podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego. Według deklaracji badanych, w tym roku z możliwości tej skorzystała jedna trzecia podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem (33%, od ubiegłego roku wzrost o 21 punktów), czyli 24% ogółu podatników i 19% ogółu badanych. Wynika z tego, że w porównaniu z rokiem 2007 niemal trzykrotnie zwiększyła się grupa osób nastawionych prospołecznie, wspierających w ten sposób organizacje pożytku publicznego.

Tabela 13

Czy skorzystał(a) Pan(i)/skorzystali Państwo z możliwości podarowania 1% swoich podatków wybranej organizacji lub kilku organizacjom pożytku publicznego?	Podatnicy samodzielnie rozliczający się z fiskusem		Ogół badanych	
	V '07 (N=504)	V '08 (N=631)	V '07 (N=946)	V '08 (N=1116)
	w procentach			
Tak	12	33	7	19
Nie	88	66	50	37
Trudno powiedzieć	0	1	0	0
Nie dotyczy*	–	–	43	44

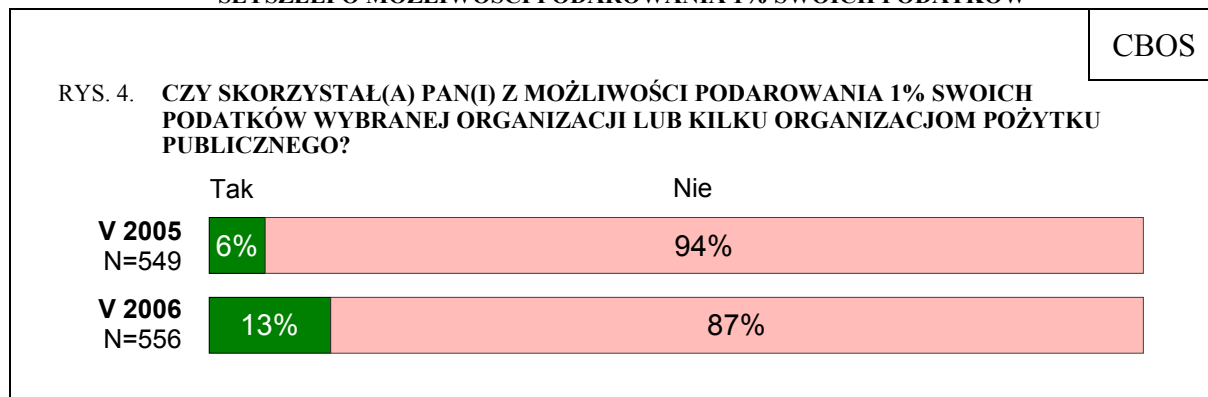
* Badani nie rozliczali się samodzielnie z fiskusem i /lub nie słyszeli o możliwości przekazania 1% podatku

WSKAZANIA PODATNIKÓW SAMODZIELNIE ROZLICZAJĄCYCH SIĘ Z FISKUSEM

Wzrost odsetka podatników, którzy pomagają organizacjom pożytku publicznego przekazując im część swoich podatków, jest jeszcze bardziej widoczny z dłuższej perspektywy czasowej³.

WSKAZANIA PODATNIKÓW SAMODZIELNIE ROZLICZAJĄCYCH SIĘ Z FISKUSEM, KTÓRZY SŁYSZELI O MOŻLIWOŚCI PODAROWANIA 1% SWOICH PODATKÓW

³ Wyniki z ostatnich dwóch lat nie są w pełni porównywalne z uzyskanymi wcześniej, ponieważ w latach 2005 i 2006 pytanie o przekazanie 1% podatków zadano tylko tym samodzielnie rozliczającym się podatnikom, którzy słyszeli o takiej możliwości. W 2006 roku niemal wszyscy podatnicy deklarowali, że słyszeli o prawie do alokacji 1% podatku, więc w kolejnych latach zrezygnowano z zadawania pytania na ten temat.

Skłonność do wspierania działalności organizacji pożytku publicznego jest silnie zróżnicowana społecznie. Zależy przede wszystkim od położenia społeczno-ekonomicznego podatników. W grupie samodzielnie rozliczających się z fiskusem wyraźnie widać, że im wyższe wykształcenie i pozycję zawodową mają podatnicy (a tym samym i wyższe kompetencje obywatelskie) oraz im wyższe są ich dochody na osobę w rodzinie i lepsze warunki materialne gospodarstw domowych, a także im większa jest miejscowość, w której mieszkają, tym częściej deklarują, że przekazali 1% swoich podatków na rzecz organizacji pożytku publicznego. Według tegorocznych deklaracji, tego rodzaju darowizny dokonała większość kadry kierowniczej i inteligencji (66%), ponad połowa podatników z wyższym wykształceniem (58%), najlepiej sytuowanych (52%) i około połowy pracowników umysłowych niższego szczebla (48%), mieszkańców wielkich miast (45%), a także osób zadowolonych ze swoich warunków materialnych (43%). Natomiast najrzadziej zdecydowali się na to podatnicy najgorzej sytuowani, mający wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe, robotnicy, osoby żyjące w złych warunkach materialnych, starsze (powyżej 64 roku życia), mieszkające na wsi. Wynika z tego, że niskie wykształcenie i pozycja zawodowa oraz związane z tym mniejsze kompetencje obywatelskie, a także trudna sytuacja ekonomiczna i starszy wiek w znacznym stopniu blokują prospołeczne zachowania podatników.

Podatnicy samodzielnie rozliczający się z fiskusem mają podzielone opinie na temat trudności, jakie sprawiło im wypełnienie formularza podatkowego, jednak w ostatnich trzech latach przybyło osób, które dobrze sobie radzą z PIT-em. W tym roku też nieco więcej podatników niż w latach ubiegłych przygotowało swoje rozliczenie bez pomocy innych osób. Z deklaracji wynika jednak, że prawie co drugi korzystał z porady rodziny lub znajomych, więcej niż co czwarty powierzył swoje rozliczenia podatkowe fachowym doradcom, natomiast ponad jedna piąta posłużyła się specjalnym programem komputerowym.

W porównaniu z rokiem ubiegłym wśród podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem dwukrotnie wzrósł odsetek korzystających z ulg podatkowych. W tym roku większość z nich dokonała odliczeń z tytułu wychowywania dzieci, jedna trzecia odliczyła

wydatki na użytkowanie internetu w swoim mieszkaniu, a co dziewiąty – wydatki związane z niepełnosprawnością lub rehabilitacją. Zaledwie siedmiu na stu skorzystało z ulg z racji darowizn na cele organizacji pożytku publicznego. Trzeba jednak podkreślić, że od ubiegłego roku wśród podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem niemal trzykrotnie wzrósł odsetek osób, które na działalność organizacji pożytku publicznego przeznaczyły 1% swojego podatku.

Opracowała
Bogna WCIÓRKA

A N E K S

Tabela 1. Z końcem kwietnia upłynął termin składania w urzędach skarbowych zeznań podatkowych od dochodów osobistych, czyli tzw. PIT-ów. Proszę powiedzieć, czy należy Pan(i) do osób, które powinny do 30 kwietnia samodzielnie złożyć zeznanie w urzędzie skarbowym w sprawie rozliczenia podatku od dochodów osobistych za rok 2007? 1 - Tak; 2 - Nie, ponieważ zeznanie składa za mnie mój zakład pracy bądź ZUS; 3 - Nie, ponieważ nie muszę płacić podatku; 4 - Nie, z innych powodów

(%)

	1	2	3	4	Liczba osób
Ogółem	57	21	14	8	1116
Płeć					
Mężczyźni	58	17	16	10	538
Kobiety	56	26	12	6	578
Wiek					
18-24 lata	33	3	41	23	158
25-34	75	7	8	9	211
35-44	79	4	11	7	193
45-54	67	14	15	4	193
55-64	55	30	10	5	176
65 lat i więcej	22	72	3	2	185
Miejsce zamieszkania					
Wieś	44	26	20	11	421
Miasto do 20 tys.	56	21	19	4	153
20-100 tys.	63	22	7	8	220
101-500 tys.	70	13	8	8	171
501 tys.i więcej mieszk.	68	18	8	5	151
Wykształcenie					
Podstawowe	23	44	21	12	288
Zasadnicze zawodowe	64	18	12	6	290
Średnie	64	14	14	8	376
Wyższe	88	6	4	2	162
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	99	0	0	1	81
Prac.umysł.niż.szczebła	95	3	0	2	117
Pracownicy fiz.- umysł.	85	7	4	3	77
Robotnicy wykwalifikowani	85	7	1	7	119
Robotnicy niewykwalifik.	78	11	1	10	65
Rolnicy	17	8	62	13	59
Pracujący na własny rach.	83	12	3	2	40
Bierni zawodowo					
Renciści	35	48	12	6	77
Emeryci	29	66	3	2	239
Uczniowie i studenci	13	3	60	23	94
Bezrobotni	41	5	31	22	76
Gospodynie domowe i inni	57	5	22	17	71
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	95	3	0	1	168
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	91	5	2	2	99
sekt. pryw. poza rolnict.	83	9	2	6	233
prywatnym gosp. rolnym	23	6	56	15	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	49	21	19	12	45
301-500	61	15	19	5	118
501-900	57	31	8	4	238
901-1200	53	38	7	3	125
Powyżej 1200 zł	72	18	3	6	151
Ocena własnych war. mater.					
Złe	46	28	19	7	225
Średnie	55	25	12	7	491
Dobre	64	13	13	10	400
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	48	34	12	6	56
Raz w tygodniu	56	25	13	7	524
1-2 razy w miesiącu	61	16	17	6	214
Kilka razy w roku	60	16	14	10	204
W ogóle nie uczestniczy	51	20	15	14	118
Poglądy polityczne					
Lewica	65	19	8	6	149
Centrum	56	16	20	7	317
Prawica	59	22	12	7	367
Trudno powiedzieć	48	28	13	11	282

Tabela 2. W jaki sposób rozliczał(a) Pan(i) swoje dochody osobiste za rok 2007?

Podatnicy samodzielnie rozliczający się z fiskusem
(%)

	Indywidualnie	Wspólnie z małżonką/ małżonkiem	Wspólnie z dzieckiem	Liczba osób
Ogółem	41	56	3	631
Płeć				
Mężczyźni	41	59	0	310
Kobiety	40	54	7	321
Wiek				
18-24 lata	98	2	0	52
25-34	50	45	4	159
35-44	25	68	7	152
45-54	26	72	2	129
55-64	32	67	1	97
65 lat i więcej	52	48	0	42
Miejsce zamieszkania				
Wieś	38	59	3	183
Miasto do 20 tys.	35	64	2	86
20-100 tys.	43	53	3	138
101-500 tys.	41	54	5	120
501 tys.i więcej mieszk.	46	51	3	103
Wykształcenie				
Podstawowe	49	49	2	65
Zasadnicze zawodowe	33	64	3	184
Średnie	42	54	3	239
Wyższe	43	53	4	142
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	43	55	1	80
Prac.umysł.niż.szczebła	38	54	8	112
Pracownicy fiz.- umysł.	52	46	2	66
Robotnicy wykwalifikowani	31	69	0	101
Robotnicy niewykwalifik.	33	53	13	50
Rolnicy	38	62	0	10
Pracujący na własny rach.	62	38	0	33
Bierni zawodowo				
Renciści	32	60	9	26
Emeryci	39	60	1	68
Uczniowie i studenci	95	5	0	12
Bezrobotni	52	46	2	31
Gospodynie domowe i inni	21	79	0	40
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	38	56	7	161
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	34	60	5	90
sekt. pryw. poza rolnict.	48	51	1	193
prywatnym gosp. rolnym	42	58	0	12
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	13	80	7	22
301-500	27	68	6	72
501-900	36	59	5	135
901-1200	35	59	5	66
Powyżej 1200 zł	54	45	1	109
Ocena własnych war. mater.				
Złe	39	57	5	103
Średnie	38	57	5	272
Dobre	44	55	1	255
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	49	51	0	27
Raz w tygodniu	32	65	3	291
1-2 razy w miesiącu	43	53	4	131
Kilka razy w roku	49	49	2	122
W ogóle nie uczestniczy	55	35	10	60
Poglądy polityczne				
Lewica	50	46	4	97
Centrum	43	52	4	178
Prawica	37	62	1	218
Trudno powiedzieć	36	59	5	136

Tabela 3. Według którego progu podatkowego rozliczał(a) Pan(i)/rozliczali Państwo swoje dochody osobiste za rok 2007? Czy: 1) według pierwszego progu podatkowego - 19%; 2) według drugiego progu podatkowego - 30%; 3) według trzeciego progu podatkowego - 40%; 4) rozliczał(a) się Pan(i)/rozliczali się Państwo z urzędem podatkowym na innych zasadach

Podatnicy samodzielnie rozliczający się z fiskusem (%)							
	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Odmowa odpowiedzi	Liczba osób
Ogółem	91	4	0	1	3	1	631
Płeć							
Mężczyźni	88	7	0	2	3	1	310
Kobiety	93	2	0	0	3	2	321
Wiek							
18-24 lata	96	0	0	2	2	0	52
25-34	88	3	0	2	5	2	159
35-44	91	4	1	1	3	1	152
45-54	90	7	0	1	2	0	130
55-64	92	4	0	0	1	3	97
65 lat i więcej	91	6	0	0	2	2	42
Miejsce zamieszkania							
Wieś	94	4	0	0	2	0	183
Miasto do 20 tys.	89	3	0	0	7	1	86
20-100 tys.	87	5	0	3	4	2	139
101-500 tys.	91	4	1	1	4	0	120
501 tys. i więcej mieszk.	89	6	1	0	0	3	103
Wykształcenie							
Podstawowe	100	0	0	0	0	0	65
Zasadnicze zawodowe	93	3	0	1	2	1	185
Średnie	89	4	0	1	5	1	239
Wyższe	85	8	1	1	3	2	142
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	82	12	2	0	3	1	80
Prac. umysł. niż. szczebla	89	6	0	0	3	2	112
Pracownicy fiz. - umysł.	95	2	0	1	2	0	66
Robotnicy wykwalifikowani	94	2	0	0	4	0	101
Robotnicy niewykwalifik.	97	3	0	0	0	0	50
Rolnicy	100	0	0	0	0	0	10
Pracujący na własny rach.	78	7	0	9	6	0	33
Bierni zawodowo							
Renciści	91	0	0	0	3	6	27
Emeryci	92	5	0	0	0	4	68
Uczniowie i studenci	100	0	0	0	0	0	12
Bezrobotni	95	2	0	3	0	0	31
Gospodynie domowe i inni	84	0	0	3	13	0	40
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	84	10	0	1	3	0	161
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	94	1	1	0	4	0	90
sekt. prywat. poza rolnict.	92	3	0	1	3	1	193
prywatnym gosp. rolnym	100	0	0	0	0	0	12
Dochody na jedną osobę							
Do 300 zł	100	0	0	0	0	0	22
301-500	98	2	0	0	0	0	72
501-900	95	2	0	0	2	1	135
901-1200	97	1	0	0	1	1	66
Powyżej 1200 zł	84	10	0	1	2	2	109
Ocena własnych war. mater.							
Złe	100	0	0	0	0	0	103
Średnie	93	2	0	1	4	1	273
Dobre	84	9	1	2	3	2	255
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	79	5	0	0	16	0	27
Raz w tygodniu	91	4	0	0	2	2	291
1-2 razy w miesiącu	93	2	1	1	2	2	131
Kilka razy w roku	92	4	0	1	4	0	122
W ogóle nie uczestniczy	81	11	0	7	1	0	60
Poglądy polityczne							
Lewica	90	8	0	1	1	0	97
Centrum	92	3	0	1	3	1	178
Prawica	87	6	1	1	3	3	218
Trudno powiedzieć	94	0	0	1	5	0	137

Tabela 4. Jak Pan(i) ocenia, czy wypełnienie formularza podatkowego, tzw. PIT-u, było dla Pana(i)/Państwa:

Podatnicy samodzielnie rozliczający się z fiskusem
(%)

	trudne	łatwe	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	44	42	14	631
Płeć				
Mężczyźni	43	41	16	310
Kobiety	44	44	12	321
Wiek				
18-24 lata	47	40	13	52
25-34	35	47	18	159
35-44	44	44	13	152
45-54	47	40	13	130
55-64	47	41	12	97
65 lat i więcej	54	35	11	42
Miejsce zamieszkania				
Wieś	47	39	14	183
Miasto do 20 tys.	40	40	20	86
20-100 tys.	44	42	14	139
101-500 tys.	45	43	11	120
501 tys.i więcej mieszk.	38	51	11	103
Wykształcenie				
Podstawowe	67	23	10	65
Zasadnicze zawodowe	56	26	18	185
Średnie	37	51	13	239
Wyższe	29	59	12	142
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	32	59	9	80
Prac.umysł.niż.szczebła	30	61	9	112
Pracownicy fiz.- umysł.	40	37	22	66
Robotnicy wykwalifikowani	52	32	16	101
Robotnicy niewykwalifik.	54	28	18	50
Rolnicy	70	30	0	10
Pracujący na własny rach.	37	34	29	33
Bierni zawodowo				
Renciści	60	28	12	27
Emeryci	53	38	10	68
Uczniowie i studenci	60	33	7	12
Bezrobotni	46	38	16	31
Gospodynie domowe i inni	42	46	11	40
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	38	51	11	161
spółce właścicieli	45	34	21	90
prywatnych i państwa	39	44	16	193
sekt. pryw. poza rolnict.	70	30	0	12
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	46	33	22	22
301-500	51	39	11	72
501-900	49	39	11	135
901-1200	41	46	13	66
Powyżej 1200 zł	34	56	10	109
Ocena własnych war. mater.				
Złe	50	33	18	103
Średnie	46	40	14	273
Dobre	38	49	13	255
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	48	39	13	27
Raz w tygodniu	43	43	14	291
1-2 razy w miesiącu	40	46	14	131
Kilka razy w roku	45	42	13	122
W ogóle nie uczestniczy	49	36	15	60
Poglądy polityczne				
Lewica	47	44	9	97
Centrum	43	47	10	178
Prawica	43	45	13	218
Trudno powiedzieć	44	31	25	137

Tabela 5. Czy przygotowując swoje rozliczenia podatkowe korzystał(a) Pan(i)/ korzystali Państwo z pomocy **kogoś z rodziny lub znajomych?**

Podatnicy samodzielnie rozliczający się z fiskusem
(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	47	53	0	631
Płeć				
Mężczyźni	49	51	0	310
Kobiety	44	56	0	321
Wiek				
18-24 lata	57	43	0	52
25-34	47	53	0	159
35-44	38	62	0	152
45-54	49	51	0	130
55-64	48	51	1	97
65 lat i więcej	50	50	0	42
Miejsce zamieszkania				
Wieś	48	52	0	183
Miasto do 20 tys.	50	50	0	86
20-100 tys.	50	50	0	139
101-500 tys.	47	52	1	120
501 tys.i więcej mieszk.	37	63	0	103
Wykształcenie				
Podstawowe	64	36	0	65
Zasadnicze zawodowe	59	41	0	185
Średnie	44	56	0	239
Wyższe	27	73	0	142
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	22	77	1	80
Prac.umysł.niż.szczebła	40	60	0	112
Pracownicy fiz.- umysł.	50	50	0	66
Robotnicy wykwalifikowani	63	37	0	101
Robotnicy niewykwalifik.	53	47	0	50
Rolnicy	38	62	0	10
Pracujący na własny rach.	27	73	0	33
Bierni zawodowo				
Renciści	52	48	0	27
Emeryci	56	44	0	68
Uczniowie i studenci	93	7	0	12
Bezrobotni	58	42	0	31
Gospodynie domowe i inni	36	64	0	40
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	40	60	0	161
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	55	45	0	90
sekt. pryw. poza rolnict.	41	59	0	193
prywatnym gosp. rolnym	43	57	0	12
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	59	41	0	22
301-500	61	39	0	72
501-900	49	51	0	135
901-1200	53	47	0	66
Powyżej 1200 zł	38	62	0	109
Ocena własnych war. mater.				
Złe	60	40	0	103
Średnie	48	52	0	273
Dobre	40	60	0	255
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	56	44	0	27
Raz w tygodniu	43	57	0	291
1-2 razy w miesiącu	47	53	0	131
Kilka razy w roku	49	51	0	122
W ogóle nie uczestniczy	53	47	0	60
Poglądy polityczne				
Lewica	46	54	0	97
Centrum	43	57	0	178
Prawica	48	52	0	218
Trudno powiedzieć	51	49	0	137

Tabela 6. Czy przygotowując swoje rozliczenia podatkowe korzystał(a) Pan(i)/korzystali Państwo z pomocy **fachowych doradców**?

Podatnicy samodzielnie rozliczający się z fiskusem
(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	73	0	631
Płeć				
Mężczyźni	27	73	0	310
Kobiety	27	73	0	321
Wiek				
18-24 lata	39	61	0	52
25-34	26	74	0	159
35-44	32	68	0	152
45-54	25	75	0	130
55-64	19	81	1	97
65 lat i więcej	26	74	0	42
Miejsce zamieszkania				
Wieś	27	73	0	183
Miasto do 20 tys.	34	66	0	86
20-100 tys.	25	75	0	139
101-500 tys.	26	73	1	120
501 tys.i więcej mieszk.	25	75	0	103
Wykształcenie				
Podstawowe	24	76	0	65
Zasadnicze zawodowe	30	70	0	185
Średnie	24	76	0	239
Wyższe	29	70	0	142
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	33	66	1	80
Prac.umysł.niż.szczebła	18	82	0	112
Pracownicy fiz.- umysł.	33	67	0	66
Robotnicy wykwalifikowani	25	75	0	101
Robotnicy niewykwalifik.	31	69	0	50
Rolnicy	32	68	0	10
Pracujący na własny rach.	62	38	0	33
Bierni zawodowo				
Renciści	18	82	0	27
Emeryci	14	86	0	68
Uczniowie i studenci	13	87	0	12
Bezrobotni	27	73	0	31
Gospodynie domowe i inni	33	67	0	40
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	28	72	0	161
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	22	78	0	90
sekt. pryw. poza rolnict.	34	66	0	193
prywatnym gosp. rolnym	26	74	0	12
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	23	77	0	22
301-500	23	77	0	72
501-900	22	78	0	135
901-1200	12	88	0	66
Powyżej 1200 zł	28	72	0	109
Ocena własnych war. mater.				
Złe	21	79	0	103
Średnie	26	74	0	273
Dobre	31	69	0	255
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	23	77	0	27
Raz w tygodniu	29	71	0	291
1-2 razy w miesiącu	20	80	0	131
Kilka razy w roku	28	72	0	122
W ogóle nie uczestniczy	32	68	0	60
Poglądy polityczne				
Lewica	21	79	0	97
Centrum	27	73	0	178
Prawica	24	75	0	218
Trudno powiedzieć	35	65	0	137

Tabela 7. Czy przygotowując swoje rozliczenia podatkowe korzystał(a)
Pan(i)/korzystali Państwo z pomocy **programów komputerowych**?

Podatnicy samodzielnie rozliczający się z fiskusem
(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	78	0	631
Płeć				
Mężczyźni	23	76	0	310
Kobiety	21	79	0	321
Wiek				
18-24 lata	8	92	0	52
25-34	25	75	0	159
35-44	28	72	0	152
45-54	26	74	0	130
55-64	17	83	1	97
65 lat i więcej	6	94	0	42
Miejsce zamieszkania				
Wieś	18	82	0	183
Miasto do 20 tys.	18	82	0	86
20-100 tys.	23	77	0	139
101-500 tys.	27	72	1	120
501 tys.i więcej mieszk.	26	74	0	103
Wykształcenie				
Podstawowe	4	96	0	65
Zasadnicze zawodowe	12	88	0	185
Średnie	26	74	0	239
Wyższe	37	62	0	142
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	38	61	1	80
Prac.umysł.niż.szczebła	38	62	0	112
Pracownicy fiz.- umysł.	17	83	0	66
Robotnicy wykwalifikowani	18	82	0	101
Robotnicy niewykwalifik.	22	78	0	50
Rolnicy	21	79	0	10
Pracujący na własny rach.	8	92	0	33
Bierni zawodowo				
Renciści	9	91	0	27
Emeryci	8	92	0	68
Uczniowie i studenci	0	100	0	12
Bezrobotni	13	87	0	31
Gospodynie domowe i inni	20	80	0	40
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	30	70	0	161
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	31	69	0	90
sekt. pryw. poza rolnict.	22	78	0	193
prywatnym gosp. rolnym	17	83	0	12
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	11	89	0	22
301-500	13	87	0	72
501-900	21	79	0	135
901-1200	31	69	0	66
Powyżej 1200 zł	32	68	0	109
Ocena własnych war. mater.				
Złe	12	88	0	103
Średnie	23	77	0	273
Dobre	25	74	0	255
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	23	77	0	27
Raz w tygodniu	22	78	0	291
1-2 razy w miesiącu	19	81	0	131
Kilka razy w roku	26	74	0	122
W ogóle nie uczestniczy	20	80	0	60
Poglądy polityczne				
Lewica	27	73	0	97
Centrum	22	78	0	178
Prawica	23	77	0	218
Trudno powiedzieć	16	84	0	137

Tabela 8. Czy rozliczając się za rok 2007 skorzystał(a) Pan(i)/skorzystali Państwo z jakichś ulg, odliczeń od dochodu lub od podatku?

Podatnicy samodzielnie rozliczający się z fiskusem
(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	52	46	2	631
Płeć				
Mężczyźni	51	48	1	310
Kobiety	53	45	2	321
Wiek				
18-24 lata	5	91	4	52
25-34	53	44	3	159
35-44	68	32	0	152
45-54	55	45	0	130
55-64	46	54	1	97
65 lat i więcej	55	38	6	42
Miejsce zamieszkania				
Wieś	44	55	2	183
Miasto do 20 tys.	45	54	1	86
20-100 tys.	60	38	2	139
101-500 tys.	63	37	1	120
501 tys.i więcej mieszk.	50	48	2	103
Wykształcenie				
Podstawowe	35	62	3	65
Zasadnicze zawodowe	49	51	1	185
Średnie	54	44	2	239
Wyższe	61	37	1	142
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	62	37	1	80
Prac.umysł.niż.szczebła	67	32	1	112
Pracownicy fiz.- umysł.	48	50	1	66
Robotnicy wykwalifikowani	48	52	0	101
Robotnicy niewykwalifik.	39	61	0	50
Rolnicy	61	39	0	10
Pracujący na własny rach.	39	57	4	33
Bierni zawodowo				
Renciści	67	30	3	27
Emeryci	50	46	4	68
Uczniowie i studenci	0	100	0	12
Bezrobotni	34	61	5	31
Gospodynie domowe i inni	57	43	0	40
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	64	35	1	161
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	53	44	2	90
sekt. pryw. poza rolnict.	45	54	1	193
prywatnym gosp. rolnym	57	43	0	12
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	33	67	0	22
301-500	64	36	0	72
501-900	59	41	0	135
901-1200	63	32	6	66
Powyżej 1200 zł	46	54	0	109
Ocena własnych war. mater.				
Złe	52	46	3	103
Średnie	56	43	1	273
Dobre	48	50	1	255
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	46	54	0	27
Raz w tygodniu	53	46	1	291
1-2 razy w miesiącu	57	41	2	131
Kilka razy w roku	51	49	1	122
W ogóle nie uczestniczy	43	50	7	60
Poglądy polityczne				
Lewica	61	39	0	97
Centrum	50	49	1	178
Prawica	52	46	2	218
Trudno powiedzieć	49	49	3	137

Tabela 9. Czy po rozliczeniu swoich dochodów osobistych za rok 2007 z uwzględnieniem wszystkich ulg i odliczeń miał(a) Pan(i)/ mieli Państwo: 1 - podatek zerowy, tzn. zaliczki pokrywały się z podatkiem rocznym; 2 - podatek do zapłacenia; 3 - nadpłatę, tzn. może Pan(i)/ mogą Państwo liczyć na zwrot pieniędzy

Podatnicy samodzielnie rozliczający się z fiskusem i korzystający z ulg i odliczeń
(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Odmowa odpowiedzi	Liczba osób
Ogółem	7	5	87	1	1	329
Płeć						
Mężczyźni	8	5	86	1	1	158
Kobiety	7	5	87	1	0	171
Wiek						
18-24 lata	39	0	61	0	0	3
25-34	3	1	95	0	1	85
35-44	6	3	89	0	2	103
45-54	9	6	83	2	0	71
55-64	10	14	73	2	0	44
65 lat i więcej	13	3	83	0	0	23
Miejsce zamieszkania						
Wieś	12	1	87	0	0	80
Miasto do 20 tys.	6	0	92	0	2	38
20-100 tys.	7	5	88	1	0	84
101-500 tys.	4	6	90	0	0	76
501 tys.i więcej mieszk.	5	13	76	2	4	51
Wykształcenie						
Podstawowe	25	0	75	0	0	23
Zasadnicze zawodowe	10	0	90	0	0	90
Średnie	6	5	89	0	0	129
Wyższe	1	11	83	2	3	87
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	0	18	79	0	4	49
Prac.umysł.niż.szczebła	4	3	93	0	0	74
Pracownicy fiz.- umysł.	18	0	82	0	0	32
Robotnicy wykwalifikowani	0	0	100	0	0	49
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	100	0	0	20
Rolnicy	72	0	28	0	0	6
Pracujący na własny rach.	12	7	72	8	0	13
Bierni zawodowo						
Renciści	18	0	78	0	5	18
Emeryci	6	7	84	3	0	34
Bezrobotni	31	0	69	0	0	11
Gospodynie domowe i inni	0	7	93	0	0	23
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	4	7	88	0	1	103
spółce właścicieli	0	4	93	0	2	48
prywatnych i państwa	7	3	89	1	0	87
sekt. pryw. poza rolnict.	63	0	37	0	0	7
prywatnym gosp. rolnym						
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	16	0	84	0	0	7
301-500	7	0	93	0	0	46
501-900	8	1	91	0	0	79
901-1200	3	0	97	0	0	41
Powyżej 1200 zł	3	13	80	4	0	50
Ocena własnych war. mater.						
Złe	17	0	83	0	0	53
Średnie	7	3	90	1	0	152
Dobre	3	9	84	1	2	123
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	0	0	91	9	0	12
Raz w tygodniu	6	6	86	1	2	154
1-2 razy w miesiącu	8	3	88	0	0	75
Kilka razy w roku	5	4	90	0	0	62
W ogóle nie uczestniczy	16	7	78	0	0	26
Poglądy polityczne						
Lewica	5	4	89	1	0	60
Centrum	8	3	87	0	1	89
Prawica	5	7	85	1	2	114
Trudno powiedzieć	11	3	86	0	0	66

Tabela 10. Czy w tym roku skorzystał(a) Pan(i)/skorzystali Państwo z możliwości podarowania 1% swoich podatków wybranej organizacji lub kilku organizacjom pożytku publicznego?

Podatnicy samodzielnie rozliczający się z fiskusem
(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	33	66	1	630
Płeć				
Mężczyźni	35	64	1	310
Kobiety	32	67	1	320
Wiek				
18-24 lata	29	69	2	52
25-34	35	64	1	158
35-44	35	64	1	152
45-54	35	64	1	130
55-64	34	66	0	97
65 lat i więcej	19	78	2	42
Miejsce zamieszkania				
Wieś	27	72	1	183
Miasto do 20 tys.	31	68	1	86
20-100 tys.	34	64	2	139
101-500 tys.	34	66	0	120
501 tys. i więcej mieszk.	45	55	0	102
Wykształcenie				
Podstawowe	14	84	1	64
Zasadnicze zawodowe	14	84	2	185
Średnie	39	60	1	239
Wyższe	58	42	0	142
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	66	34	0	80
Prac. umysł. niż. szczebla	48	52	0	112
Pracownicy fiz.- umysł.	28	69	3	66
Robotnicy wykwalifikowani	18	82	0	100
Robotnicy niewykwalifik.	19	81	0	50
Rolnicy	11	89	0	10
Pracujący na własny rach.	35	65	0	33
Bierni zawodowo				
Renciści	23	77	0	27
Emeryci	24	75	1	68
Uczniowie i studenci	39	61	0	12
Bezrobotni	23	74	4	31
Gospodynie domowe i inni	27	70	4	40
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	45	55	0	161
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	32	66	3	89
sekt. pryw. poza rolnict.	33	67	0	193
prywatnym gosp. rolnym	9	91	0	12
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	5	95	0	22
301-500	19	77	4	72
501-900	31	69	0	135
901-1200	36	61	3	65
Powyżej 1200 zł	52	48	0	109
Ocena własnych war. mater.				
Złe	24	76	0	103
Średnie	28	70	2	272
Dobre	43	56	1	255
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	45	55	0	27
Raz w tygodniu	34	65	1	291
1-2 razy w miesiącu	32	67	1	130
Kilka razy w roku	34	66	0	122
W ogóle nie uczestniczy	25	73	1	60
Poglądy polityczne				
Lewica	40	60	0	97
Centrum	35	64	0	178
Prawica	36	62	2	218
Trudno powiedzieć	21	78	1	136